

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
від «09» липня 2025 року

Здобувач ступеня доктора філософії Юрій ШПОНТАК, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2008 році Вищий навчальний заклад Київський славістичний університет і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Фінанси» та здобув кваліфікацію спеціаліста з фінансів економіста-фінансиста, з 2010 р., працює в органах місцевої державної виконавчої влади Закарпатської області, виконав акредитовану освітньо-наукову програму – 292 Міжнародні економічні відносини

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.184, утворена наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», МОН України, м. Ужгород з метою присудження ступеня доктора філософії від «08» травня 2025 року № 323/01- 04, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої ради –

Володимира ПРИХОДЬКА, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України;

Рецензента –

Лесі ГАЗУДИ, доктора економічних наук, професора, професора кафедри економіки, підприємництва та торгівлі, економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України;

Офіційних опонентів –

Ірини ДРАГАН, доктора наук з державного управління, старшого наукового співробітника, професора кафедри менеджменту ЗВО «Університет трансформації майбутнього» МОН України;

Любові КАРБОВСЬКОЇ, кандидата економічних наук, доцента, професора кафедри маркетингу Навчально-наукового інституту управління,

економіки та бізнесу Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» МОН України;

Ярослави СТОЛЯРЧУК, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародної економіки, факультету міжнародної економіки і менеджменту Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана МОН України.

На засіданні «09» липня 2025 року разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.184 прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» Юрію ШПОНТАКУ на підставі прилюдного захисту дисертації «Альтернативна енергетика в регіональних економіках європейських країн та її вплив на довкілля (на прикладі транскордонних областей / прикордонних адміністративно-територіальних одиниць / Карпатського євро регіону)» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», МОН України, м. Ужгород.

Науковий керівник – Володимир ХИМИНЕЦЬ, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису з дотриманням чинних вимог згідно з пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Дисертація містить нові науково обґрунтовані результати проведених Юрієм ШПОНТАКОМ досліджень, які виконують конкретне наукове завдання удосконалити підходи до управління альтернативною енергетикою в регіональних економіках європейських країн та мінімізації негативного впливу на довкілля шляхом обґрунтування теоретико-методичних засад та наданням практичних рекомендацій щодо імплементації концепції формування та функціонування інвестиційно-інноваційного транскордонного територіального кластеру альтернативної енергетики, сутність якої полягає в створенні продуктів

та послуг у сфері використання відновлюваних джерел енергії для виробництва електроенергії за рахунок реалізації конкурентного потенціалу територіальних утворень, їх абсолютних та відносних переваг; комплексного використання переваг відновлюваної енергетики; проривних рішень у сфері енергоспоживання та енергозбереження; інтенсифікації процесу впровадження інновацій, синергії інноваційних знань та технологій із залученням інфраструктурного та природно-географічного потенціалу з метою забезпечення їх доступності, якості та своєчасності надходження до споживача, підвищення енергоефективності та екологічності територій, інших переваг локального, загальнодержавного та міждержавного рівнів.

Здобувач має 7 наукових публікації за темою дисертації, з них 4 тези у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій та 3 публікації, що відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами):

1. Шпонтар Ю.М. Сучасні тенденції та перспективи розвитку «зеленої» енергетики в Карпатському регіоні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. Випуск 31. 2020. С. 150-154

DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-31-23>

URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/31_2020ua/26.pdf

2. Шпонтар Ю.М. Формування інвестиційно-інноваційних транскордонних територіальних кластерів альтернативної енергетики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 10. С. 188-194

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.10.188

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3725/3760>

3. Шпонтар Ю.М. Ризики та виклики розвитку альтернативної енергетики та нової енергетичної економіки. *Ефективна економіка*. 2024. № 4.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.85>

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3566/3601>

4. Шпонтар Ю.М., Химинець В.В. Вплив імплементації угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на розвиток відновлювальних джерел енергії в Україні. *Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції*: матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 27-28 квітня 2020 р. Ужгород : РІК-У, 2020. С. 132-135.

5. Шпонтар Ю.М. Альтернативна енергетика: чи є альтернатива? *Механізми та стратегії антикризового регулювання економіки в контексті міжнародного*

співробітництва: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 9-10 грудня 2022 р. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. С.64-67

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-274-9-16>

6. Шпонтак Ю.М. Глобальний енергетичний баланс та ефективність впровадження альтернативної енергетики в світлі цілей та перебігу зеленого переходу. *Міжнародне співтовариство та Україна в сучасних глобальних цивілізаційних процесах: актуальні економічні, політико-правові, безпекові та соціально-гуманітарні аспекти*: матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 18-19 квітня 2023 р. Вид-во УжНУ «Говерла», 2023. С. 211-216.

7. Шпонтак Ю.М. Інноваційно-інвестиційні та регуляторні аспекти розвитку альтернативної енергетики в регіонах Європи. *Розвиток міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів*: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 3-4 травня 2024 р. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. С.202-207

У дискусії взяли участь голова, рецензентка, офіційні опонентки, які висловили зауваження:

Ірина ДРАГАН, доктор наук з державного управління, старший науковий співробітника, професора кафедри менеджменту ЗВО «Університет трансформації майбутнього» МОН України, у своєму виступі позитивно оцінила дисертаційну роботу. Офіційною опоненткою було зауважено необхідність уточнення джерел або емпіричних даних на яких ґрунтуються твердження про неефективність ВДЕ як основного джерела енергії, щодо масштабів інвестицій в акумуляторні батареї та розвиток водневої енергетики. Слід було б виразніше поєднати опис ресурсного потенціалу регіону з переліком принципів формування Карпатського транскордонного кластеру альтернативної енергетики. Висловлені в ході рецензування зауваження та побажання до роботи не мають суттєвого значення, мають рекомендаційний характер для кращого відображення та сприйняття дисертації, не зменшують її теоретичного значення та науково-практичної цінності, не впливають на загальну позитивну оцінку.

Любов КАРБОВСЬКА, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» МОН України надала позитивну оцінку роботі та висловила окремі зауваження щодо структурування

запропонованої автором концепції формування та функціонування інвестиційно-інноваційного транскордонного територіального кластеру. Принципових недоліків в ході аналізу дисертаційної роботи не виявлено, всі зауваження є несуттєвими, здебільшого, мають рекомендаційний характер та не знижують наукової і практичної цінності представленого дослідження.

Ярослава СТОЛЯРЧУК, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки, факультету міжнародної економіки і менеджменту Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана МОН України відзначила безумовні позитивні теоретичні та практичні результати дисертації, дала схвальну оцінку ґрунтовності теоретичних та діагностичних положень і висновків дисертації. Не дивлячись на те, що предметом дослідження є альтернативна енергетика в регіональних економіках європейських країн та її вплив на довкілля (на прикладі транскордонних областей / прикордонних адміністративно-територіальних одиниць / Карпатського єврорегіону), на глокалізаційну, регіональну орієнтацію дисертаційного дослідження, здобувачеві все ж варто було б розширити класифікацію з урахуванням новітніх глобальних джерел відновлювальної енергії, таких як воднева енергетика, термоядерна енергія або енергія з переробки відходів, що набувають актуальності в контексті глобального енергетичного переходу. Принципових недоліків в ході аналізу дисертації не було виявлено. Висловлені зауваження не впливають на загальний рівень роботи і не зменшують її теоретичного значення, не впливають на науково-практичну цінність дисертаційної роботи, що в свою чергу, не перешкоджає формуванню загальної позитивної оцінки про дисертацію в цілому.

Леся ГАЗУДА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та торгівлі, економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України відзначила актуальність теми дисертаційного дослідження, наукову новизну результатів, надала позитивну оцінку роботі, суттєві зауваження відсутні.

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради

«Проти»: 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Юрію ШПОНТАКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради
ДФ 61.051.184

Володимир ПРИХОДЬКО